

כיצד ועם מי לומדים לבחינות הלשכה?

עו"ד שער פאוקר*

רובנו זוכרים את מבחני הלשכה, ובמיוחד את הלימוד אליו, כאחת החוויות הפחות מהנות שעברנו בדרך אל הצעירות לגילת עורי הדין.

בעבר, כאשר אני למדתי לבחינה, كنتי כמו כולם את ספרי "מחשבות", מכיוון שהם היו היחידים בשוק, אולם כיוון קיימת אופציה נוספת - ספרי "פרקטייס".

מהאחר שכבר בתקופת לימוד באוניברסיטה היו אנשים מתייעצים איתי ולומדים באמצעות חומרם שהכנתי, החלתו לעורר השוואה שעשויה לסייע למתחמים. קיבל את החלטה באילו אמצעי לימוד כדאי להם להשתמש.

בקשתי, אפוא, לקבל לידיו את הספרים של שתי חברות על מנת להשוות ביניהם. לאחר שבחןתי את הספרים וערכתי בירור על מסגרות הלימוד שמציעות החברות, אני רוצה לשחרך אתכם במצאים.

ראשית, לעובדות ולאפשרויות הקיימות בשוק. חברת "מחשבות" מينة גם שرك חלק קטן משאלות הבחינה עוסקת בפסיכה, שני הספרים כוללים את פסקי הדין החשובים הנוגעים לחומר הנלמד. הספרים של פרקטייס מסכימים את פסקי הדין ומתקדים בהלכה הנגזרת מפסק הדין, ואילו שהספרים של חחובות מפרטים את עובדות פסק הדין ואת הרצינגל שלו. גם כאן, ההכרעה בין שני הסוגנויות תלויה בהעדפות האישיות שלכם - הפירות עשויים להקל עליהם או להעמס עליהם

זה שנים רבות מתחמים לבחינת לשכת עורכי הדין. להלן פירוט המוצרים שמצויה בחברת "מחשבות" למתחמים:

- 4 ספרי לימוד הכלולים את החומר לבחינה.
  - 2 ספרי תרגול הכלולים שאלות תרגול על החומר.
  - ספר לבחינות הכלול את בחינות הלשכה האחרונות שפורסמו על ידי הלשכה, לרבות פתרונות לאוון בחינות.
- שיטת הלימוד של חברת "מחשבות" מבוססת על מערכת לימוד יומיית המתפרשת על פני חודשים. מערכת זו כוללת שתיഴירות על ספרי הלימוד, ובשבוע האחרון פתרון לבחינות לשכה אמיתיות מספר הבחינות. בנוסף מציעה חברת "מחשבות" קורס הכנה לבחינות הלשכה שאורך חודשים. הקורס נפתח כארבעה חודשים לפני הבחינה במקביל לחלקת האחורי של תקופת המתחמות.

חברת "פרקטייס" היא חברה צעירה שהתחילה להכין מתחמים לבחינות הלשכה במועד הבחינה האחרון. להלן פירוט המוצרים שמצויה "פרקטייס" למתחמים:

- 4 ספרי לימוד הכלולים את החומר לבחינה
- ספר תרגול הכלול שאלות תרגול על החומר
- 2 ספרי לבחינות הכלולים את בחינות הלשכה האחרונות שפורסמו

* עו"ד העוסק בתחום המשפט המתחמי

נוחץ מאד, לאחר שהוראות החוק היבשות לא תמיד מובנות דיין. ד. עיצוב העמודים בפרקטיים נון יותר. הטקסט מרוחך יותר. העמודים כוללים עזרי ניוט שמאפשרים לכם לדעת באיזה נושא ובאיזה פרק אתם נמצאים, מהם הפרקמים הקודמים ומהם הפרקמים הבאים. ספרי פרקטיס מוחלקים ליחידות יומיות המופרדו בחוצציהם. עם זאת העמודים בספרים של פרקטיס כוללים שלילים רחבים מדי, שלא ברור מה השימוש בהם.

ה. שתי החברות מפיקות עדכוני חקיקה ופסקיקה. עדכוני הפסיכיקה דומים למדוי. עדכוני החקיקה של מוחשבות הם למשה העתקה של חברות ספרי החוקים שפורסמו. הנושא של ספר החקוקים קשה. לקרה מהר שואן בדרך כלל מתყן חוקים קיימים ("במקרים...יבו...המילים... מהקו...וכד"). עדכוני החקיקה של פרקטיס מפרטים את הדין הישן, את הדין החדש ואת ההבדל ביניהם. גם כאן יתכן שיש עדיפתו את נוסח ספר החוקים, יהיו שייעדיפו את פירוט הדין הישן והחדש. ו. ספר הפסיכיקום של פרקטיס הוא רכיב של מיליבך ידיעתי אין לו מקבילה במחשבת. הספר מתימר לסכם את חומר הלימוד בכרך אחד במקומות ארבעת הרכבים המלאים. מעין בכמה מן הפרקים בספר הפסיכיקום מצאתה שהמudit בו תמצית, והוא אכן מאפשר חזרה עליה על החומר. לאחר שהיקף החומר גדול מאוד, הספר עשוי להיות כל שמיושלי לחזור על החומר. עם זאת, לפי התכנית של פרקטיס, ספר הפסיכיקום נועד רק למי שכבר קרא את הספרים המלאים.

עלות המוציאים: להלן המחיר, כפי שנמדד ליום שהמחיר הקטלוגי של ספרי מחשבות הוא כ-2,700 ש' בפועל כמעט כל הרכושים משלמים מחיר בסביבות 2,300 ש'. מחיר ספרי הלימוד של פרקטיס הוא כ-2,000 ש'. המחיר בפועל של קורס ההכנה של מוחשבות, לרבות ספרי הלימוד, הוא כ-4,600 ש' (המחיר הקטלוגי גבוה יותר מכמה מאות שקלים). מחיר סדראות ההכנה של פרקטיס, לרבות ספרי הלימוד הוא כ-4,200 ש'.

ותק וניסיון בשוק: בנקודות זו מוחשבות מוביילים. עם זאת, ניתן להניא כי יתרון זה הולך ומאניך מחשבות ככל שעובר הזמן.

כמות המשתתפים בשיעורים ואיכות השיעורים: על איכות השיעורים לא אוכל להעיד, כי לא השתתפתי בהם, אך מן הבדיקה הקונספטואלית אני רווח יתרון מכריע לקיום שימוש לפני מספר קטן של אנשים כפי שפרקטיים עשוה (30 תלמידים בשיעור של פרקטיס לעומת 100 תלמידים בשיעור של מוחשבות), וכן לכך שהשיעורים של פרקטיס מתקיימים עד למועד הבדיקה עצמן.

לסיכום: לכל אחת מהחברות יש את היתרונות שלה, וכל מתחמה יבחר, מطبع הדברים, את המוצר המעודף עליו, והמתאים יותר לסוגנו ולשיטת הלימוד שלנו. לעניות דעתני, כניסטה של פרקטיס - על יתרונותיה שפורטו לעיל - תביא להגברת התחרות בשוק וכבר יסייע למתחמים אחרים. בסופו של דבר, מה שהכי חשוב לדעתינו בהכנה לבחינות הלשכה זו וההתמדה והמשמעות העצמית, והיכולת לההמודד עם הנטל של שינוי כללים שונים, אשר חלק לא קטן מהם כלל אכן מוכר לכם ●

* אין לראות בכתבה זו משום חוות דעת מקצועית, ואו ייעוץ משפט* ו/או אחר.

עד סוף פאוקר הוא בוגר הפוקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית שסייע את לימודי במקומם הראשון במחוזו, וכן זכה בפרס הרקטור ובתעודת הצטיינות מטעם הכנסת ועד ראש האוניברסיטה. הוא עבד כים במשרד עורכי דין גדור ווסף בתחום המסחר.

על ידי הלשכה, לרבות פתרונות לאוון בחינות.

■ ספר סיכומיים המיועד לשלב החזרה על החומר. שיטת הלימוד של פרקטיס מבוססת גם היא על מערכת יומית המתפרקת על פני חמודים. לפי מערכת זו החודש הרואה מוקדש ללימוד ולהזירה על ספר הלימוד, והחדש השני מוקדש ללימוד ולהזירה על ספר הסיכומים ולפתורן בחינות לשכה אמיתיות מהשנים האחרונות.

ספר הלימוד של "פרקטי" מוחלקים לייחדות יומיות עם שאלות לתרגול בסוף כל יחידה, שעליהן יש לענות, לפי התכנית, בסוף כל יום לימוד.

ספר הסיכומים של "פרקטי" מכיל כ-400 עמודים וככלל סיכום של כל חומר הלימוד. ספר הסיכומים מיועד לחזרה נוספת על החומר, כולל את ההוראות החשובות ביותר בחומר. הספר מאפשר לתלמיד לבדוק את רמת השיליטה שלו בחלקים השונים של החומר. פרקטיס כמו כן חוברת "פרקטי" מציעה סדרת הכנה לבחינות הלשכה. פרקטיס מדגישה שמדובר בסדנה, שכן מספר המשתתפים בשיעורים הוא מצומצם, ואני עולה על 30 תלמידים (בניגוד לקורס של מוחשבות, שם מספר המשתתפים היא מעל 100 איש).

היתרונות והחסרונות של כל

מצור
המריכים שידונו להלן הם אלה:
aicot ha-sifrim v-hatkonim, ulot ha-mozrim, v-tak v-nisyon bishok
ומספר המשתתפים במסגרות הלימוד (קורס/סדרה).

הספרים: בכלל, החומר בספרים היה דומה. עורci שני הספרים התבפסו על רישימת החוקים המומלצת ללימוד שכת ערבי הדין. רישימה זו כוללת יותר מ-130 חוקים ותקנות, כגון תקנות סדר הדין האזרחי, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חוק סדר הדין הפלילי, כלל האתיקה של לשכת עורכי הדין וכיוצא בה. אף-על-פי שהספרים מתבססים על אותן חומר, קיימים כמה הבדלים סגנוניים בולטים ביניהם. א. המשפטים בספרי פרקטיס קצרי יותר. בספרי מוחשבות תוכל למצוא משפטים באורך שלוש-ארבע שורות, ואילו בספרים של פרקטיס אורך המשפטים הוא באורך כל שורה או שתים. הפסקאות בספרי מוחשבות גם הן ארוכות יותר מאשר בספרים של פרקטיס. בכלל, ניתן לומר שהኒוס בספרים של מוחשבות דומה יותר לניסוח שאמם מכיריים מטקסטובקים משפטיים ששאלתם בספריה, ואילו הניסוח בספרי פרקטיס דומה יותר למחברת הבדיקה שקיבלה מהתודנת החוץ ביותר בכיתה. הבדיקה בשאלת האם היא מנגנון עדרף תליה בעדפות האישיות שלהם. עם זאת, אני יכול להגיד הרבה קרייה של מספר פרקיים בספרים של מוחשבות חשתית עייפות הרבה. המשער לאחר הקריאה בספרי פרקטיס. בכלל, מבחינת בהירות הצגת הדברים ניתן להזון יתרון למספרים של פרקטיס.

ב. בסיסים כל פרק במחשבות יש רישימה של "נקודות לזכור". הפרקים של פרקטיס מסתימים בדרך כלל בטבלאות ובתרשימים סיכום. בספרים של מוחsavות השימוש בטבלאות ובתרשימים פחות משמעותית. הן ה"נקודות לזכור" של מוחsavות והן טבלאות הסיכום והתרשימים של פרקטיס הם עזרים שימושיים ללמידה. ה"נקודות לזכור" מאפשרות חזרה מהירה על הפרק, ואילו הטבלאות והתרשימים מכנים הרכה סדר והיגיון בהליכים שנלמדו. חביל שארך מן הבדיקות אינה משלבת את שני סוגים הנדרדים בחומר שלמה.

ג. שתי הבדיקות משלבות בטקסט הנלמד הבדיקות, אך כאן ידה של פרקטיס על העילונה. בשני הספרים קיימת הבדיקה ברורה בין הטקסט העיקרי לבין הבדיקה, אך בספרים של פרקטיס קיימת הבדיקה גם בין סוג הבדיקות שונים: השוואות, דוגמאות, הגיונות וכיוצא בה. כמו כן, השימוש בספרים בהבחנות נרחב יותר. הבדיקות הן ככל לימוד